

Veckans växt v. 43 2008

Höstaster *Aster novi-belgii* 'Ada Ballard'

Varför har så många höstastrar ett sortnamn där namnet Ballard ingår? I plantskolekatalogerna hittas 'Marie Ballard', 'Helen Ballard', 'Anita Ballard', 'Nancy Ballard' och många fler.

Förklaringen är att förädlaren bakom alla dessa sorter hette Ernest Ballard och att han ofta döpte sina sorter efter familjemedlemmar och släktingar. Ballard (1870-1952) var verksam under första halvan av 1900-talet och tog fram över 250 egna sorter av höstaster (*Aster novi-belgii*). Han kom från Colwall i det engelska grevskapet Herefordshire och hans släkt var fruktodlare och cidertillverkare sedan generationer tillbaka. Själv blev Ballard kemist, men parallellt med det var han en ansedd amatörbotanist, fotograf och trädgårdsmästare.

Ernest Ballards intresse för höstastrar väcktes av hans gode vän William Robinson, författare till *The Wild Garden*, och Ballard började köpa och plantera astrar i mängder. Efter bara något år såg han att fröplantorna som uppstod i trädgården ofta hade vackrare blomfärg än moderplantan och Ballard köpte mark för att starta provodling och förädling. Så småningom fick området namnet Old Court Nurseries och blev en plantskola, specialiserad på just astrar.

År 1907, när Ballard var 37 år gammal, blev han ett känt namn när han vann första pris i en stor asterbedömning anordnad av the Royal Horticultural Society. Ballard hade sänt in sin 'Beauty of Colwall', en lilablommande sort, och vann ett First Class Certificate. Han fortsatte med förädling av höstastrar i över fyrtio år och vann flera priser för sina sorter som hade klara, starka blomfärger.

Höstastrarna som fanns i handeln under 1800-talet hade ofta små, bleka blommor, men tack vare förädlarna som var verksamma i början av 1900-talet (och här var Ballard viktig!), fick höstastrarna allt större och färgstarkare blommor och det gjorde att deras popularitet ökade.

Många av Ballards sorter såldes i Sverige och 1937 skrev Sven Green i boken *Perenna växter* att "Ballards sorter äro legio." Exempel på höstastersorter som togs fram av Ballard och såldes av svenska plantskolor före andra världskriget var till exempel 'Anita Ballard', 'Nancy Ballard' (båda sålda i Sverige åtminstone sedan 1928) och 'Beauty of Colwall' (såld i alla fall sedan 1930). På fotot syns 'Ada Ballard', en sort som introducerades av Old Court Nurseries 1952, samma år som Ernest Ballard gick ur tiden.

Text och bild: Linnea Oskarsson, Perennuppropet.